

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

21 फेब्रुवारी 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

महाराष्ट्राने सर्व मराठ्यांसाठी 10% कोटा मंजूर केला

संदर्भ:

- महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळाने मराठा समाजाला शिक्षण आणि सरकारी नोकऱ्यांमध्ये 10% कोटा देण्याच्या विधेयकाला मंजूरी दिली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- विधानसभा आणि विधानपरिषदेने मंजूर केलेले हे विधेयक, देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखालील तत्कालीन सरकारने आणलेल्या सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग अधिनियम, 2018 सारखेच आहे, ज्याला सर्वोच्च न्यायालयाने मे 2021 मध्ये रद्द केले होते.
- गेल्या दशकात राज्याने मराठा कोट्यासाठी कायदा करण्याची ही तिसरी वेळ आहे.
- गरीब मराठ्यांच्या मागण्या पूर्ण करण्याचा प्रयत्न करताना, हे विधेयक सध्याच्या ओबीसी कोट्याला बाधा आणत नाही. हे महाराष्ट्रातील एकूण आरक्षण 62% वर ढकलेल, सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार 50% च्या मर्यादेपेक्षा जास्त.
- स्थिती पाहता, राज्यात आरक्षण 52% आहे. विघटन: अनुसूचित जातींसाठी 13%, अनुसूचित जमातीसाठी 7%, ओबीसींसाठी 19%, विशेष मागासवर्गीयांसाठी 2%, विमुक्त जातीसाठी 3%, भटक्या जमाती (ब) साठी 2.5%, भटक्या जमाती (क) साठी 3.5%, आणि 2% भटक्या जमाती (ड) साठी.
- प्रस्तावित मराठा आरक्षणासह, राज्याच्या एकूण कोट्याची टक्केवारी 62% वर गेली आहे, जी तामिळनाडूच्या अगदी खाली आहे, जी 69% आहे. 60% पेक्षा जास्त आरक्षण असलेले महाराष्ट्र हे एकमेव राज्य नाही. हरियाणा आणि राजस्थानमध्ये 64% आहेत. बावीस राज्यांमध्ये 50% पेक्षा जास्त आहे."

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

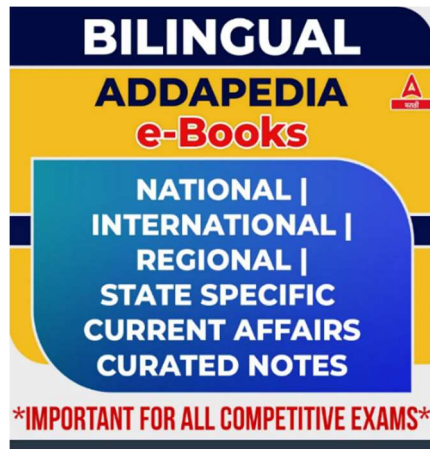
'भारत अणुऊर्जा क्षेत्रात 26 अब्ज डॉलरची खाजगी गुंतवणूक मागणार'

संदर्भ:

- कार्बन डायऑक्साइड उत्सर्जन न करणाऱ्या स्त्रोतांकडून विजेचे प्रमाण वाढवण्यासाठी **भारत आपल्या अणुऊर्जा क्षेत्रात सुमारे 26 अब्ज डॉलरची** गुंतवणूक करण्यासाठी खाजगी कंपन्यांना आमंत्रित करेल.

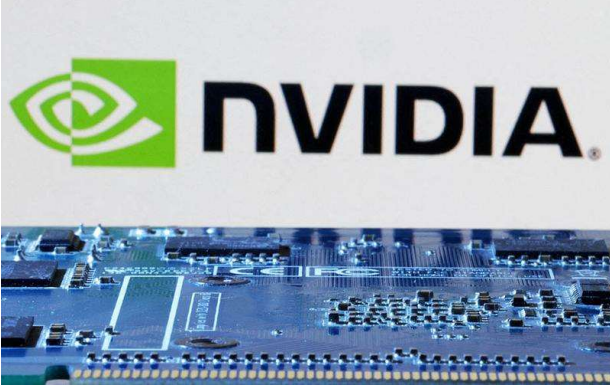
महत्त्वाचे मुद्दे:

- ही पहिलीच वेळ आहे की नवी दिल्ली अणुऊर्जेमध्ये खाजगी गुंतवणुकीचा पाठपुरावा करत आहे, हा एक कार्बन-उत्सर्जक नसलेला उर्जा स्त्रोत आहे जो **भारताच्या एकूण वीज निर्मितीमध्ये 2% पेक्षा कमी** योगदान देतो.
- या निधीमुळे भारताला 2030 पर्यंत त्याच्या स्थापित विद्युत निर्मिती क्षमतेपैकी 50% गैर-जीवाश्म इंधन वापरण्याचे उद्दिष्ट साध्य करण्यात मदत होईल, जी आताच्या 42% पेक्षा जास्त आहे.
- सरकार **रिलायन्स इंडस्ट्रीज, टाटा पॉवर, अदानी पॉवर आणि वेदांता लिमिटेड** यासह किमान पाच खाजगी कंपन्यांशी प्रत्येकी ₹440 अब्ज (\$5.3 अब्ज) गुंतवणूक करण्यासाठी चर्चा करत आहे.
- गुंतवणुकीसह, सरकारला **2040 पर्यंत 11,000 मेगावॉट (मेगावॉट) नवीन अणुऊर्जा निर्मिती क्षमता** निर्माण करण्याची आशा आहे, अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, योजना अद्याप अंतिम केली जात आहे.
- सरकारी **न्यूक्लियर पॉवर कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (NPCIL)** कडे 7,500 मेगावॉट क्षमतेसह देशातील अणुऊर्जा प्रकल्पांची मालकी आहे आणि ती चालवते आणि आणखी 1,300 मेगावॉटसाठी गुंतवणूक करण्याचे वचनबद्ध आहे.

एनव्हीडिया ने टेस्लाला वॉल स्ट्रीटचा सर्वाधिक ट्रेड केलेला स्टॉक म्हणून हटवले

संदर्भ:

- चिप निर्माता एनव्हीडिया वॉल स्ट्रीटवर सर्वाधिक ट्रेड केले जाणारे स्टॉक म्हणून टेस्लाची जागा घेत आहे. ही अमेरिकेतील तिसरी सर्वात मूल्यवान कंपनी बनली आणि गुंतवणूदारांसाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI)शी संबंधित गुंतवणूक किती महत्त्वाची आहे याचे उदाहरण पुन्हा एकदा दाखवून दिल्यानंतर त्याची प्रतिष्ठा आणखी वाढली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- गेल्या 30 ट्रेडिंग सत्रांमध्ये सरासरी दररोज \$30 बिलियन इतके एनव्हीडिया चे शेअर्स खरेदी-विक्री झाले, जे एलोन मस्कच्या इलेक्ट्रिक कार कंपनीपेक्षा अधिक आहे. त्याच कालावधीत टेस्लाच्या शेअर्सची सरासरी दैनिक खरेदी-विक्री \$22 बिलियन इतकी होती.
- LSEG च्या आकडेवारीनुसार, 2020 पासून टेस्ला अमेरिकेतील दैनिक स्टॉक ट्रेडिंगमध्ये वर्चस्व गाजवत आला आहे. गेल्या काही वर्षांत त्याचे टर्नओव्हर (स्टॉकचा शेअर किंमत गुणिले गेलेल्या शेअर्सची संख्या) अनेक वेळा \$35 बिलियन पेक्षा जास्त झाला आहे.

प्रयोगशाळेत निर्मित हिऱ्यांमुळे नैसर्गिक रत्न उद्योगावर प्रचंड दबाव येतो

- मानवनिर्मित रत्नांची निर्मिती ही 89 बिलियन डॉलर्सच्या जागतिक हिऱ्याच्या दागिन्यांच्या बाजारपेठेचे स्वरूप बदलत आहे, विशेषतः सूरत येथे जेथे जगातील 90% हिरे घडवले आणि झळाळवले जातात. 2019-2022 दरम्यान भारतातून प्रयोगशाळेत तयार केलेल्या हिऱ्यांची निर्यात मूल्यानुसार तिप्पट वाढली तर एप्रिल ते ऑक्टोबर 2023 दरम्यान निर्यात 25% वाढली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- चमकणाऱ्या हिऱ्यांची चमक सारखीच असते, परंतु काही महत्त्वाचे फरक आहेत: खाणीतून मिळवलेली नैसर्गिक रत्ने ही अब्जावधी वर्षांपेक्षाही जुनी आहेत, तर प्रयोगशाळेत तयार केलेले दगड नवीन आहेत आणि किंमत दुप्पटीपेक्षा कमी आहे.
- "हे तेच उत्पादन आहे, यात रसायन आहे, तेच ऑप्टिकल गुणधर्म आहेत."
- प्रयोगशाळेत तयार केलेल्या या उद्योगालाही काही अडचणींचा सामना करावा लागला आहे. पुरवठा झपाट्याने वाढला आहे आणि किंमती मोठ्या प्रमाणात कमी झाल्या आहेत, केवळ 2023 मध्येच ठोक विक्री किंमती 58% कमी झाली.

शेहबाज पाकिस्तानचे पंतप्रधान, झरदारी राष्ट्रपती
होणार

संदर्भ:

- पाकिस्तान पीपल्स पार्टी (पीपीपी) आणि पाकिस्तान मुस्लिम लीग-नवाझ (पीएमएल-एन) यांनी काही दिवसांच्या वाटाघाटीनंतर पाकिस्तानमध्ये नवीन युती सरकार स्थापन करण्याचा करार केला.
- पीपीपीचे अध्यक्ष बिलावल भुट्टो-झरदारी यांनी जाहीर केले की पीएमएल-एनचे अध्यक्ष शेहबाज शरीफ पुन्हा पंतप्रधानपदाची भूमिका स्वीकारणार आहेत तर पीपीपीचे सह-अध्यक्ष आसिफ झरदारी देशाचे पुढील राष्ट्रपती होणार आहेत.

बाटलीबंद पाण्यातील सूक्ष्म प्लास्टिक कणांचे प्रमाण कमी आकलन केले जात आहे.

- एका अभ्यासातून हे सिद्ध झाले आहे की वास्तविक जगातील पाण्याच्या नमुन्यांमध्ये असलेल्या प्लॅस्टिकच्या तुकड्यांची मोठी प्रमाणात विभागणी मायक्रोमीटरपेक्षा खूपच कमी मापाच्या स्केलवर झाली आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- एक लिटर बाटलीबंद पाण्यामध्ये लाखाहून अधिक सूक्ष्म- आणि नॅनो-प्लॅस्टिक कण असू शकतात, त्यापैकी 90% नॅनो-प्लॅस्टिक असतात.
- नॅनो-प्लॅस्टिक विश्लेषण करणे कठीण असते, मुख्यत्वे त्यांच्या आकारामुळे आणि वेगवेगळ्या निदान तंत्रांकडून त्यांची ओळख पटवण्यामुळे.
- न्यूयॉर्कमधील कोलंबिया विद्यापीठातील शास्त्रज्ञांनी केलेल्या आणि 8 जानेवारी, 2024 रोजी "प्रोसीडिंग्स ऑफ द नॅशनल अकॅडमी ऑफ सायन्सेस" मध्ये प्रकाशित झालेल्या या अभ्यासात, एक लिटर बाटलीबंद पाण्यामध्ये सुमारे 2.4 लाख सूक्ष्म- आणि नॅनो-प्लॅस्टिक कण (1.3 लाख कमीत कमी) असल्याचे समोर आले आहे.
- संशोधक गटाने बाटलीबंद पाण्यात प्लॅस्टिकची उपस्थिती शोधण्यासाठी वापरलेल्या अल्गोरिदमद्वारे पाच प्रकार शोधले : पॉलियामाइड 66, पॉलिप्रोपिलीन (PP), पॉलिथिन, पॉलिमेथिल मेथॅक्रिलेट, पॉलिविनाइल क्लोराइड (PVC), पॉलिस्टेरिन आणि पॉलिइथिलीन टेरिफथलेट (PET).

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.